

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Victor BOICO

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Brașoveanu Renata în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe

BAIRAMOV Bairam XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.03.2016– 31.01.2019;

Instanța de apel: 25.02.2019 – 19.03.2019;

Instanța de recurs: 18.03.2021 – 19.05.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Central, din 31 ianuarie 2019, Bairamov Bairam a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 5 ani și 5 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost încetat procesul penal de învinuire a lui Vlaicu Iulian în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, din motivul intervenirii decesului făptuitorului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Bairamov Bairam și Vlaicu Iulian, la data de 01 februarie 2016 în jurul orei 21:30, aflându-se în preajma barului „Capriciu” amplasat XXXXX, acționând în urma înțelegerii prealabile, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aplicând violență nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei și cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 427 din 02 februarie 2016 vătămare neînsemnată, în mod deschis au sustras de la gâtul lui Timotin Andrei un lanț cu greutatea de 14,5 gr și o cruciuliță confecționate din aur cu costul de 8000 lei, după ce cu bunurile sustrase au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către avocata Ungureanu Ala în interesele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri privind achitarea inculpatului de comiterea faptei imputate.

În argumentarea apelului a invocat următoarele:

- sentința primei instanțe este neîntemeiată, inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea faptei imputate;

- admite, că în timpul încăierării, la partea vătămată putea să se rupă lăntșorul de la gât și să cadă pe jos, însă el nu a comis acest lucru;

- toate evenimentele derulate în acea seară, au fost înregistrate pe camerele video instalate la fața locului. Cercetarea probelor video în instanță nu a fost posibilă, vina inculpatului nu a fost dovedită, circumstanțele cauzei trezind mai multe dubii;

- sentința judecătorească enunțată, vine în contradicție cu normele legale și cu circumstanțele cauzei, instanța dând o apreciere unilaterală probelor administrate.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, apelul avocatei Ungurean Ala în interesele inculpatului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate conchide că, solicitarea apelantei privind achitarea inculpatului pe motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor constitutive ale infracțiunii, este neîntemeiată, deoarece prima instanță corect a constatat dovedită pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, or, la materialele cauzei penale au fost administrate suficiente probe pertinente și concludente prin care se atestă vinovăția lui Bairamov Bairam, în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Declarațiile inculpatului precum că dânsul n-ar fi comis fapta infracțională nu corespund adevărului și sunt date de către inculpat în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise, deoarece ele se combat de întreaga sistemă de probe analizate de instanță, și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Contrar celor invocate de către apărare, fapta conține elementele componenței de infracțiune întrucât se atestă prezența criteriului obiectiv care se exprimă în aceea că acțiunea de luare a fost realizată în prezența părții vătămate și a altor persoane care au văzut acțiunile făptuitorilor și au observat cele săvârșite, au conștientizat semnificația juridică a celor săvârșite, fără a face parte din categoria de persoane care însuflă încredere făptuitorilor că nu-i vor crea impedimente în săvârșirea sustragerii și prezența criteriului subiectiv care se exprimă în convingerea făptuitorilor, bazată pe premise obiective, că ei acționează în mod manifestat (vădit) pentru cei care le văd

fapta, observă cele săvârșite de făptuitori, percep semnificația juridică a faptei, fără a face parte din rândul persoanelor de încredere care nu-i pot crea piedici în realizarea sustragerii.

Nu există teme de apreciere critică a declarațiilor părții vătămate care a fost audiat, fiind prevenit de răspunderea penală pentru darea declarațiilor false, nu a avut nici un motiv să dea declarații neveridice în privința inculpatului, deoarece în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine, că persoanele în cauză nu au avut anterior careva certuri sau conflicte, fapt confirmat și de către inculpat. Mai mult ca atât, declarațiile părții vătămate coroborează cu declarațiile martorului Roșca Grigore și confirmă faptul sustragerii deschise de la partea vătămată a lăncișorului din aur.

La stabilirea și individualizarea pedepsei penale instanța de fond a reținut prezența circumstanței agravante - săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate, provocată de consumarea substanțelor menționate la art. 24 Cod penal, cât și a circumstanței atenuante - prezența copiilor minori la întreținere. Ținând cont de personalitatea inculpatului, de circumstanțele cauzei care agravează și atenuează răspunderea, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, instanța de fond a concluzionat că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar în condițiile izolării acestuia de societate cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare.

Pedeapsa stabilită este echitabilă și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, la conștientizarea de către el a celor comise, cu tragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul său și siguranța patrimoniului și integrității corporale a altei persoane.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocata Brașoveanu Renata în numele inculpatului, în baza unui mandat nesemnlat, la 22.02.2012 a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4, 6 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În motivare recurenta a indicat că, decizia Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată, instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, judecata a avut loc fără participarea inculpatului, or, la materialele cauzei nu există dovada legală de citare a lui în ședința de judecată din data de 19.03.2019. Drept urmare, instanțele de judecată au încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil și au adoptat preconcepționate poziția acuzării, au concluzionat eronat despre săvârșirea de către Bairamov Bairam a infracțiunii incriminate, deoarece din materialul probator administrat în cadrul examinării judecătorești nu rezultă vinovăția lui în comiterea acesteia.

Inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea faptei imputate. Declarațiile lui se confirmă și prin declarațiile inculpatului Vlaicu Iulian, date la faza urmăririi penale, dar și parțial, de declarațiile părții vătămate, care a menționat că, a căutat împreună cu prietenul său la fața locului lăncișorul.

Bairamov Bairam a declarat că toate evenimentele derulate în acea seară au fost înregistrate pe camerele video instalate la fața locului. Cercetarea probelor video în instanța de judecată nu a fost posibilă din motive tehnice. La caz, sunt mai multe dubii, care nu au putut fi eliminate, iar acestea urmau a fi interpretate în favoarea inculpatului.

Declarațiile martorului Roșca Grigore puse la baza sentinței de condamnare a inculpatului nu probează faptul că Bairamov Bairam a comis infracțiunea, or martorul a indicat că a văzut patru băieți cum se îmbrânceau, însă nu a indicat că a văzut ca Bairamov Bairam să sustragă lăntișorul de la Timotin Andrei.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind depus peste termen.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.*

Din actele cauzei se constată că avocata Brașoveanu Renata în numele inculpatului a depus recursul ordinar la data de **22.02.2021**.

Una din cerințele obligatorii la depunerea recursului ordinar se referă la respectarea termenului de declarare a acestuia de către titularii cererii respective. În corespundere cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Ca atare, termenul de recurs are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În același context se relevă că, potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală: *„în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.”*

Din actele cauzei se constată că în cadrul examinării cauzei penale în instanța de fond, Bairamov Bairam și apărătorul său au fost prezenți la ședința din 19.03.2019 și a făcut declarații (vol.-II, f.d. 54). Tot în aceeași ședință a fost pronunțat dispozitivul deciziei cu informarea că pronunțarea deciziei motivate v-a avea loc pe data de **16.04.2019** (vol.- II, f.d. 57). La pronunțarea deciziei motivate, inculpatul și apărătorul nu s-au prezentat (vol.- II, f.d. 57), dar copia deciziei a fost expediată în adresa lor, conform scrisorii la 17.05.2019 (vol.-II, f.d. 73) pe când recursul a fost

expediat instanței de recurs abia la 22.02.2021, astfel depășind cu mult termenul prevăzut de lege de 30 de zile pentru declararea acestuia.

Instanța de recurs menționează că, la pronunțarea hotărârii integrale legea nu solicită obligatoriu prezența părților, iar pentru părțile care nu s-au prezentat la pronunțarea hotărârii, se consideră că au luat cunoștință de conținutul hotărârii motivate la data pronunțării, hotărârile fiind plasate pe portalul web al instanței de judecată, astfel devenind publice pentru toți. Călăuzitoare în acest sens este și practica judiciară, potrivit căreia s-a statuat că neprezentarea părților, care au fost legal citate la ședința de judecată, dar s-au eschivat de a se prezenta, termenul de atac și pentru acestea oricum se calculează din momentul pronunțării hotărârii integrale.

Pe cale de consecință, având în vedere cele consemnate supra, Colegiul reține că, în cauza deferită judecătii, termenul de declarare a recursului a fost omis de către recurentă, respectiv argumentele aduse de aceasta în cererea de recurs nu vor fi preluate pentru examinare, partea fiind decăzută de dreptul de a exercita această cale de atac.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat de avocata Brașoveanu Renata în numele inculpatului, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Brașoveanu Renata în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe *BAIRAMOV Bairam XXXXX*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 iunie 2021.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Victor BOICO